

Перелік посилань

1. Л. Селезнєва Інноваційно-інвестиційна діяльність в екологічній сфері // вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка, ЕКОНОМІКА. 124/125/2011. – С. 76-78.

Науковий керівник – Желновач Г.М., доц., к.т.н.

АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ЩОДО ОХОРОНИ ВОДНИХ РЕСУРСІВ

Доповідач – Клімова А.О., ст.,

Науковий керівник – Ковальова О.М., доц., к.т.н.,

*Харківський національний автомобільно-дорожній університет
anna.gaidenko36@gmail.com*

Законодавство України щодо водних ресурсів складають Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку розроблення плану управління річковим басейном", Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку здійснення державного моніторингу вод" та ін.

Основним законодавчим актом України щодо охорони водних ресурсів є Водний Кодекс України.

Статтею 3 Водного Кодексу України (ВКУ) встановлюється, що всі водні об'єкти на території України складають її водний фонд. До водного фонду України належать: поверхневі води; підземні води та джерела; внутрішні морські води та територіальне море.

Відповідно до ст. 5 ВКУ розрізняють водні об'єкти загальнодержавного і місцевого значення. До водних об'єктів загальнодержавного значення відносяться: внутрішні морські води, територіальне море, а також акваторії морських портів; підземні води, які є джерелом централізованого водопостачання; поверхневі води (озера, водосховища, річки, канали), що знаходяться і використовуються на території більш як однієї області, а також їх притоки всіх порядків; водні об'єкти в межах територій природно-заповідного фонду загальнодержавного значення, а також віднесені до категорії лікувальних. До водних об'єктів місцевого значення належать: поверхневі води, що знаходяться і використовуються в межах однієї області і які не віднесені до водних об'єктів загальнодержавного значення; підземні води, які не можуть бути джерелом централізованого водопостачання.

Водні об'єкти є виключно власністю Українського народу і надаються тільки у користування (ст. 6 ВКУ).

У відповідності до ст. 13¹ ВКУ встановлюється гідрографічне і водогосподарське районування території України, згідно з якими гідрографічною одиницею є район річкового басейну та в Україні встановлюються 9 районів річкових басейнів: район басейну річки Дніпро; район басейну річки Дністер; район басейну річки Дунай; район басейну річки Південний Буг; район басейну річки Дон; район басейну річки Вісла; район басейну річок Криму; район басейну річок Причорномор'я; район басейну річок Приазов'я.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища у межах встановлених районів річкових басейнів, виділяє суббасейни та водогосподарські ділянки з урахуванням басейнового принципу управління, адміністративно-територіального устрою, фізико-географічних умов та господарської діяльності; затверджує межі районів річкових басейнів, суббасейнів та водогосподарчих ділянок

З метою досягнення екологічних цілей, визначених для кожного району річкового басейну у встановлені строки, розробляються та виконуються плани управління річковими басейнами, порядок розроблення яких затверджується Кабінетом Міністрів України (ст. 13² ВКУ).

Відповідно до ст. 13³ ВКУ з метою забезпечення раціонального використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів, а також інтегрованого управління ними при центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, утворена Басейнова рада - консультативно-дорадчий орган у межах території річкового басейну.

Відповідно до ст. 21 ВКУ з метою забезпечення збирання, обробки, збереження та аналізу інформації про стан вод, прогнозування його змін та розробки науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень у галузі використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів здійснюється державний моніторинг вод, складовими якого є моніторинг біологічних, гідроморфологічних, хімічних та фізико-хімічних показників.

Для забезпечення екологічної безпеки під час розміщення, проектування і будівництва нових і реконструкції діючих підприємств, споруд та інших об'єктів, пов'язаних з використанням вод, здійснюється оцінка впливу на довкілля у порядку, що визначається законодавством (ст. 22 ВКУ).

Встановлення відомостей про кількість і якість вод, а також даних про водокористування, на основі яких здійснюється розподіл води між водокористувачами та розробляються заходи щодо раціонального використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів є завданням державного обліку вод (ст. 24 ВКУ).

Державний облік водокористування ведеться з метою систематизації даних про забір та використання вод, скидання зворотних вод та забруднюючих речовин, наявність систем оборотного водопостачання та їх потужність, а також про діючі системи очищення стічних вод та їх ефективність (ст. 25 ВКУ). Він

здійснюються шляхом подання водокористувачами звітів про водокористування.

З метою забезпечення екологічної і санітарно-гігієнічної безпеки вод шляхом встановлення комплексу взаємопов'язаних нормативних документів, які визначають взаємопогоджені вимоги до об'єктів, що підлягають стандартизації і нормуванню здійснюються стандартизація і нормування в галузі використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів (ст. 33 ВКУ).

Згідно зі ст. 35 ВКУ у галузі використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів встановлюються такі нормативи: нормативи екологічної безпеки водокористування; екологічний норматив якості води масивів поверхневих та підземних вод; нормативи гранично допустимого скидання забруднюючих речовин; галузеві технологічні нормативи утворення речовин, що скидаються у водні об'єкти; технологічні нормативи використання води.

Згідно зі ст. 79 ВКУ залежно від водозбірної площі басейну річки поділяються на великі, середні і малі. Річки, які розташовані у кількох географічних зонах і мають площу водозбору понад 50 тис. км² - великі, з площею водозбору 2-50 тис. км² - середні, а до 2 тис. км² - малі.

Особливості користування малими річками викладено у ст. 80 ВКУ. З метою охорони водності малих річок забороняється здійснювати роботи, що можуть негативно впливати чи впливають на водність річки і якість води в ній. Комплекс заходів щодо збереження водності річок і охорони їх від забруднення перелічено у ст. 81 ВКУ.

Відповідно до ст. 82 ВКУ з метою збереження екологічного та хімічного стану річок забороняється споруджувати в їх басейні водосховища і ставки загальним обсягом, що перевищує обсяг стоку даної річки в розрахунковий маловодний рік, який спостерігається один раз у двадцять років.

Для створення сприятливого режиму водних об'єктів, попередження їх забруднення, засмічення і вичерпання, знищення навколводних рослин і тварин, а також зменшення коливань стоку вздовж річок, морів та навколо озер, водосховищ і інших водойм відповідно до ст. 87 ВКУ встановлюються водоохоронні зони, що є природоохоронною територією господарської діяльності, яка регулюється. На території водоохоронних зон діє з режим обмеженої господарської діяльності.

З метою охорони поверхневих водних об'єктів від забруднення і засмічення та збереження їх водності вздовж річок, морів і навколо озер, водосховищ та інших водойм в межах водоохоронних зон відповідно до ст. 88 ВКУ виділяються земельні ділянки під прибережні захисні смуги відповідної ширини, що є природоохоронною територією з режимом обмеженої господарської діяльності згідно ст. 90 ВКУ. З метою охорони водних об'єктів у районах забору води для централізованого водопостачання населення, лікувальних і оздоровчих потреб згідно зі ст. 93 ВКУ встановлюються зони санітарної охорони.

Відповідно до ст. 95 ВКУ усі води (водні об'єкти) підлягають охороні від забруднення, засмічення, вичерпання та інших дій. Шкідлива дія вод і заходи

щодо запобігання їй та усунення її наслідків визначено ст. 107 ВКУ. У відповідності до ст. 110 ВК порушення водного законодавства тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільно-правову або кримінальну відповідальність згідно з законодавством України.

Відповідно до ст. 112 ВКУ, якщо міжнародним договором, в якому бере участь Україна, встановлено інші норми, ніж ті, що передбачені водним законодавством України, то застосовуються норми міжнародного договору.

Перелік посилань

1. Водний Кодекс України

ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПІВ «ЗЕЛЕНОГО БУДІВНИЦТВА» У РОЗВИТКУ ІНФРАСТРУКТУРНИХ ОБ'ЄКТІВ

*Доповідач – Лебедь О.Є., ст.,
Науковий керівник – Желновач Г.М., доц., к.т.н.,
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Будинки та споруди здійснюють значний прямий та непрямий вплив на зовнішнє середовище. Зокрема, під час будівництва, використання, реконструкції та знесення будівлі використовують енергію, воду і сировину, утворюють відходи, виділяють потенційно шкідливі викиди в атмосферу. Наприклад, як стверджують експерти, у Сполучених Штатах будівлі споживають близько 39 % усієї первинної енергії, 68 % усієї електроенергії, 12 % усіх запасів питної води, а також виробляють 38% усіх викидів вуглекислого газу [23]. Ці факти спонукали до створення зелених будівельних стандартів, сертифікації та рейтингових систем, спрямованих на пом'якшення впливу будівель на оточуюче середовище шляхом сталого дизайну.

Стале будівництво (sustainablebuilding), або зелене будівництво (greenbuilding), – це результат філософії проектування, яка дає змогу зробити будівлю ресурсозберігаючою, максимально зручною та з мінімальним впливом на оточуюче середовище. Іншими словами, кожний етап під час зеленого будівництва виконується відповідно до екологічної доцільності. Зазвичай зелені методи будівництва можуть бути інтегровані на будь-якому етапі зведення будівельних конструкцій – від проектування і будівництва, до реконструкції та руйнування. Проте найбільші переваги можуть бути отримані, якщо застосовується комплексний зелений підхід починаючи з ранніх етапів проекту будівництва.

До основних принципів зеленого будівництва відносяться: оптимальний вибір місця, включення будівлі в загальний пейзаж, загальну інфраструктуру середовища та транспорту; орієнтування вікон на південь для максимального використання сонячної енергії та денного світла; мінімальні витрати енергії,